

Хомир Г.І.,
студ. гр. ОПАГ-13,
Національний університет “Львівська політехніка”.
Науковий керівник – Грицай О.І.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ КАСИ ТА КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Як відомо, грошові кошти є найліквіднішими активами будь-якого підприємства. Ці активи найбільше потрапляють під загрозу крадіжок та зловживань. На сьогоднішній день, більшість підприємств перебувають у приватній власності, а власники зацікавлені у збереженні власного майна.

Аудит грошових коштів стосується перевірки бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації стосовно операцій які пов'язані з грошовими коштами.

Завданнями аудиту каси і касових операцій є:

1) забезпечення умов зберігання готівки і інших цінностей у касі підприємства, а також під час їх доставки на підприємство;

2) дотримання встановленого Порядку ведення касових операцій [1]: правильності оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів; своєчасності та повноти відображення руху готівки в касовій книзі та в звіті касира; дотримання встановленого порядку збереження чекових книжок; дотримання ліміту наявності готівки в касі; дотримання умов видачі готівки підзвіт на операційні і господарські витрати та інші потреби підприємства; своєчасності та повноти оприбуткування грошей.

Аудит грошових коштів на підприємстві найкраще розглядати в розрізі трьох стадій: початкової, дослідницької, завершальної. Систему моделювання процесу аудиту грошових коштів потрібно розглядати, як сукупність окремих моделей в розрізі його стадій.

На початковій стадії аудиту використовують такі моделі, як: відбору клієнтів, оцінки системи обліку і внутрішнього контролю, визначення і оцінки аудиторського ризику, розробки плану і програми аудиту.

Моделювання дослідної стадії полягає в: сценарії перевірок господарських операцій і облікових запасів, контрольних моментів, аналізу фінансової звітності, розробки робочих документів аудитора на цій стадії.

До моделей завершальної стадії відносять: оцінку результатів перевірки, розробку аудиторського висновку та пропозицій і рекомендацій.

У процесі здійснення контролю грошових коштів аудитором застосовуються такі методичні прийоми: інвентаризація; спостереження за здійсненням господарських та фінансових операцій, відображенням їх у системі бухгалтерського обліку; усне опитування; отримання письмових підтверджень;

перевірка документів (за формою, суттю, змістом, логічна, хронологічна, експертна); взаємний контроль операцій і документів; перевірка арифметичних розрахунків; аналіз тощо.

Процес починається з того, що аудитор проводить інвентаризацію грошових коштів у касі та порівнює її результати із даними обліку. При наявності грошових коштів у іноземній валюті аудитор визначає правильність перерахунку (по кожній окремо) у національну валюту України – гривні. Після цього перевіряє дотримання ліміту каси: чи не перевищує залишок готівки по касі розміру ліміту. Аудитор проводить інвентаризацію безготівкових грошових коштів, порівнює дані банку щодо безготівкових грошових коштів із даними обліку [2].

Важливим моментом виступає перевірка цільового використання готівки. Аудитор порівнює дані касової книги із даними прибуткових і видаткових документів та даними банку. Потім аудитор перевіряє наявність документів, що підтверджують операції надходження грошових коштів у касу. Крім того, перевіряється дотримання необхідних вимог при веденні касової документації: наявність і заповнення усіх реквізитів касової документації, правильність оформлення касових операцій із приймання і видачі грошових коштів

Завершальним етапом роботи при проведенні аудиту грошових коштів виступає формування висновку і переліку виявлених недоліків. Джерелом інформації тут є усі попередні аудиторські робочі записи щодо операцій із грошовими коштами.

Виявлені помилки і факти шахрайства згруповують з метою встановлення їх суттєвості і підготовки підсумкової аудиторської документації. На підставі кожного факту виконують опис з посиланням на порушення того чи іншого нормативно-правового акту, хто допустив помилку або шахрайство, з чіткої вказівки або дозволу здійснено порушення, розміру матеріального збитку та інші наслідки [3].

Аудит грошових коштів має бути спрямований на збір аудиторських доказів, проведення аналізу, застосування моделей і методів з метою розробки рекомендації щодо оптимізації роботи облікового апарату, а також напрямів підвищення ефективності управління грошовими коштами.

Література

1. Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова правління НБУ від 29.12.2017 № 148. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>. 2. Кот О.С. Економіко – правове регулювання аудиту грошового обігу банків / Актуальні проблеми економіки.– 2009. -№12.– С. 182–187. 3. Сметанко О.В. Узагальнення результатів роботи служби внутрішнього аудиту /О.В. Сметанко // Економічні науки. – 2011. – № 6.